

REHBERLİK BİRİMİ

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ

Anne babalar olarak hepimiz çocuklarımızın sorunsuz ve mutlu bir şekilde yaşamalarını sağlamak isteriz. Üzülmemeleri ve mutsuz olmamaları için elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışırız. Mutsuz olacakları ortamlardan uzak tutarak, karşılaştıkları sorunları çözerek onları rahatlatmaya çalışırız. Biz onları koruyup kolladığımızda, ilerde karşılıklarına çıkacak problemleri nasıl çözecekler? Biz her zaman onların yanında olabilecek miyiz? **Problem çözme becerileri ve özgüvenleri nasıl gelişecek?**

Çocuğunuzun olumsuz duygularını yaşamamasını engellemek, duygularından korumak ya da sorunlarını halletmek ona yardımcı olmaz ve gelişimini engeller. İleriki yaşlarda karşılaşacağı farklı problemlerle baş etmesini güçleştirir.

Çocuk sosyal yaşama başladığı andan itibaren sorunlar başlayacaktır. Bu nedenle çocuklarımızın karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak sabırlı olmamız gerekmektedir. Çocuklarımızı cesaretlendirip, sorunlarını kendilerinin çözmelerine fırsat vermeliyiz. Yaşadığı sosyal problemlere çözümler bulması konusunda ebeveynleri tarafından cesaretlendirilen çocuklar çözüm bulmaya daha istekli olur. Bilgisini, becerisini kullanacak fırsat bulmuş olur. Bu konuda onlara yapabileceğimiz en büyük yardım sorunlarını çözme yönünde bakış açılarını geliştirmelerini desteklemektir.

Çocuğunuz yaşadığı bir problemi size anlatıyor ve yardım bekliyor ise öncelikle onu etkin dinleyin. “Bu durum seni çok öfkelen-dirmiş”, “Bunun seni çok üzdüğünü görüyorum” gibi cümlelerle onu anladığınızı ifade edebilirsiniz. Sorunun gerçekten ne olduğunu anlamaya çalışın. Etkin dinleyici olduğunuzda hem durumu siz daha iyi anlayacaksınız, hem de çocuğunuz sorunu düşünüp ifade ederken çözüme daha da yaklaşacaktır.

Çocuğunuz bir problem ile karşılaştığında bir düşünün. Bu problemi çocuğum çözebilir mi? Bilgi ve becerileri çözüm için yeterli mi? Bunları düşünürken çocuğunuzun bilgi ve becerilerine güvenin ve ona fırsat verin. Siz çocuğunuza

onun yeterlilikleri oranında güvendiğinizde, O'da kendine güvenecek ve çözüm için düşünüp harekete geçecektir.

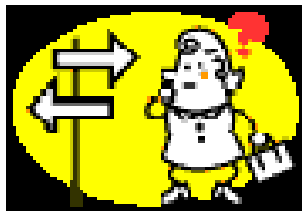

Eğer yeni karşılaştığı bir problem ise ya da nasıl çözeceği konusunda kendini yetersiz hissediyor ise çözümler bulma ve üretme konusunda ona sorular sorarak yardımcı olabilirsiniz. Şu tip sorularla onu çözüm bulma konusunda destekleyebilirsiniz. **“Arkadaşının sana nasıl davranmasını istersin?”**, **“Daha önce çözüm için neler denedin?”**, **“Bir daha böyle bir durum yaşarsan ne yapabilirsin?”** **“Böyle davranırsan neler olabilir?”** , **“Bu durumda ne hissediyorsun?”**. Sorular çözümlerin çocuk tarafından geliştirilmesini sağlar. Çözümler bulma sorumluluğunu ona vererek, ona güvendiğinizi göstermiş olursunuz.

Problem çözme becerisini desteklemek için;

- ❖ Okuduğunuz hikâyelere değişik sonlar bulmasını sağlayabilirsiniz.
- ❖ Gün içinde sohbet saatlerinde veya arabada giderken “Eğer böyle Olsaydı...” oyunu oynayabilirsiniz. (Aşırı bir yağmurda dışarıda kalsan... Arkadaşın sırada seni itse... Annen/baban istediğin oyuncakçı almazsa... En sevdiğin oyuncakçını kaybedersen... Arkadaşın çok kızmış ve seninle konuşmuyor...)

- ❖ Yaşanan bir durumdan belli bir süre geçtikten sonra **“Olanları engellemek için neler yapılabilirdi?”** veya **“Bir dahaki sefere daha farklı neler yapılabilir?”** gibi sorularla sohbet edebilirsiniz.
- ❖ Ailenizle ilgili bir durum veya bir arkadaşının başına gelenler ile ilgili bakış açısını ve görüşlerini konuşabilirsiniz.
- ❖ Etkili problem çözme yollarını konuşabilirsiniz. Problemlerin birçok çözüm yolunun olabileceği, bunları düşünüp içlerinden en uygun olanını kullanabileceğini anlatabilirsiniz. Birlikte çözüm yollarını düşünebilirsiniz. **Sorunlardan çok çözümler üzerinde odaklanarak, çocukların engelleri aşmayı öğrenmelerini kolaylaştırabilirsiniz.**

Kaynakça:

Humphreys, Tony. Çocuk eğitiminin anahtarı: Özgüven, Epsilon Yayınları, İstanbul, 2001

Sungur, Nuray. Yaratıcı Düşünce. İstanbul, Özgür Yayınları, 1999

Bluestein, Jane. Anne babaların yapması ve yapmaması gerekenler, Hyb Yayınları, Ankara, 2000